

Akzo Nobel - tapaus päätökseen EU:n tuomio- istuimessa

Vuosia odotettu ratkaisu asianajosalaisuuksista saatiin lopulta syyskuussa. Juttu perustuu vuonna 2003 komission määräyksestä tehtyihin etsintöihin kahdessa yrityksessä. Etsinnöissä pyrittiin löytämään todisteita mahdollisista kilpailua rajoittavista menettelytavoista.

Asia on ratkaistu yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa vuonna 2007. Kyse asiassa oli siitä, ulottuuko asianajosalaisuuksien takavarikko- ja hyödyntämiskiello myös sellaiseen kirjeenvaihtoon, joka on käyty yrityksen johdon ja sen palveluksessa olevan paikalliseen asianajajaliittoon kuuluvan lakimiehen välillä. EU:n tuomioistuin ei muuttanut ensimmäisen oikeusasteen ratkaisua, jonka mukaan viranomaisten puuttumiselta on suojattu vain ulkopuolisen riippumattoman asianajajan ja hänen asiakkaansa välinen kirjeenvaihto.

Väliintulijoina oikeudenkäynnissä oli eräitä asianajajayhteisöjä, muun muassa International Bar Association ja European Company Lawyers Association. Ne vaativat, että yrityksen ja asianajajan välinen yhteydenpito kuuluu asianajosalaisuuden suojan piiriin, vaikka asianajaja olisi yrityksen palveluksessa.

Tuomioistuin katsoi, että yrityslakimiehenä toimiva asianajaja ei ole – siitä huolimatta, että hänet on hyväksytty asianajajaksi ja häntä velvoittavat tietyt ammattisääntöihin liittyvät sitoumukset – samassa määrin riippumaton työnantajastaan kuin ulkopuolisessa asianajotoimistossa työskentelevä asianajaja on asiakkaaseensa nähden.

Tuomioistuin totesi lisäksi, että asianajosalaisuuden suojan periaatetta on välttämätöntä tulkita ja soveltaa yhdenmukaisesti unionin tasolla, jotta komission kartellimenettelyjen yhteydessä suorittamat tarkastukset voidaan toteuttaa siten, että kyseisiä yrityksiä kohdellaan yhdenvertaisesti. –MF